

Nr 85.

Ankom till Riksdagens kansli den 22 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckta motioner om statsunderstöd åt skogsvårdsföreningen för Malmöhus län.

(1:a Avd.)

I tvenne inom Riksdagen väckta likalydande, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisade motioner, nr 8 i Första kammaren av friherre *Trolle* och herr *von Geijer* samt nr 35 i Andra kammaren av herr *Sommelius*, har hemställts, att Riksdagen för sin del ville besluta, att för vartdera av åren 1914, 1915 och 1916 ett statsanslag av 20,000 kronor måtte ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att därmed efter vederbörande skogsvårdsstyrelsens — eventuellt domänstyrelsens — hörande understödja skogsvårdsföreningen för Malmöhus län under villkor, att densamma utan att utdela vinst åt sina medlemmar fasthåller vid sitt ändamål att bedriva uthålligt skogsbruk å av den inköpta arealer och på de villkor Kungl. Maj:t i övrigt kan fastställa.

Till stöd för framställningen hava motionärerna anfört följande:

»Den stora inverkan skogen direkt och indirekt utövar på hela näringslivet har gjort, att den allt mer och mer uppmärksammas och omhuldats av statsmakterna. Och även det välgörande inflytande, som skogarnas befinthet utövar på klimatet, har måhända också varit ett motiv för statens stora intresse för uppmuntran till skogsodling och skogsvård.

Ännu finnas dock stora sträckor inom vårt land, tjäniliga för skogsbörd, som ligga ofruktbara, ljungklädda och skoglösa utan att lämna

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 10 saml. 49 häft. (Nr 85.)

den avkastning de borde och kunde lämna. Exempelvis ha de kala skogsmarkernas areal ensamt inom Malmöhus län uppskattats till omkring 30,000 har. Långt större vidder finnas i angränsande landskap, Småland, Halland, Bohuslän m. fl.

Visserligen inköper staten årligen nämnvärda vidder för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk, men mycket återstår ännu ogjort innan all skogsmark gjorts produktiv.

Inseende detta hava också för skogsodlingen intresserade personer på senare åren åstadkommit tvenne enskilda företag nämligen skogsvårdsföreningen för Malmöhus län u. p. a. samt Västra Sveriges skogsvårdsförening med uppgift att sammanföra skogsmarkerna till lagom stora förvaltningskomplex för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk utan någon tanke på enskild vinning, utan endast för att genom en jämn skogsavkastning möjliggöra den största inkomsten av även mager, för jordbruk ej lämpad jord samt för att genom blivande stabilitet i avkastningen lämna en säker grund för vår trävaruindustri att bygga på.

Den långa tid, som uti skogshushållningen ligger emellan sådd och skörd, vanskligheten att å mindre arealer driva uthålligt skogsbruk med någorlunda jämna årsavkastningar, frestelsen, som finnes att i för tid lösgöra skogskapitalet, när tillfälliga konjunkturer eller iråkat ekonomiskt trångmål därtill locka, och svårigheten för den enskilde att eventuellt åtnöjas med en något lägre ränta på sina i skogshushållningen bundna kapital än som i synnerhet den spekulativa företagsamheten synes bjuda, samverka till, att skogens bestånd och bibehållande vid högst möjliga produktionsförmåga först då kan anses vara fullt betryggad, när skogsägaren är oberoende av marknadens växlingar, eller med andra ord när skogsägaren ej frestas till spekulation.

Därför har det synts framsynta män av största vikt att fortast möjligast söka överföra skogen i statens, kommunens eller det enskilda företagens ägo, för så vitt detta, såsom i de båda anförda fallen är förhållandet, tillkommit utan någon tanke på delägarens personliga vinning, utan blott av levande intresse för vår största fäderneärvda naturrikedom, våra skogars bestånd och förkovran.

Staten understöder redan nu den enskilde, så snart han skrider till skogsodling, med ansenliga belopp, som för sådant ändamål ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande. Lika mycket, om ej större skäl, synes mig föreligga, att staten understöder föreningar med ovan anført syfte, och all anledning finnes att förmoda, att den enskilda offervillig-

heten, uppmuntrad och verksamt understödd af staten skall vinna livaktighet.

Därför vore ett statsunderstöd för skogsvårdsföreningen för Malmöhus län så mycket mera behöfligt som föreningen hittills blott föga uppmuntrats, och de små avgifter, som av enskilda erläggas, ingalunda äro tillräckliga för skapande av kapital till befordran av föreningens verksamhet, vilken pågått sedan år 1910.

Jag bilägger föreningens reglemente samt en uppgift över dess ekonomiska ställning och därjämte reglemente för i den förra åberopade stiftelsen O. D. Krooks donation, och helt säkert finnes intet hinder för att föreningens reglemente ändras sålunda, att om föreningen upphör dess tillgångar utan ersättning överlämnas till staten.

Vid 1912 års slut räknade föreningen 244 medlemmar.»

Beträffande innehållet i de uti motionerna åberopade handlingar får utskottet hänvisa till de vid motionerna fogade bilagorna.

Med hänsyn till den stora nationalekonomiska betydelse, som vårt lands skogar äga, hava dessa under senare tid varit föremål för särskilt intresse från statsmakternas sida. Åtgärder för bevarande och utnyttjande på ett ändamålsenligt sätt av skogarna i riket, både statens och de enskildes, hava också som bekant av statsmakterna vidtagits i olika hänseenden. Vad den enskilda skogshushållningen angår har Riksdagen sålunda allt sedan år 1895 årligen för skogsodlingens befrämjande beviljat ett anslag å 100,000 kronor att fördelas mellan skogsvårdsstyrelserna och landsting eller hushållningssällskap i landstingsområden, där skogsvårdsstyrelser icke finnas, varjämte enligt kungl. förordningen den 11 oktober 1912 om skogsvårdsavgift av de genom dylik avgift inom varje landstingsområde inflytande medel nittio procent skola tillhandahållas skogsvårdsstyrelsen inom landstingsområdet samt tio procent redovisas till statskontoret för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser i riket. Med dessa medel har skogsvårdsstyrelse till uppgift, bland annat, att befrämja den enskilda skogshushållningen genom beviljande av bidrag till och utförande av arbeten för skogskultur samt tillhandahållande av skogsfrö och plantor.

Att, såsom motionärerna nu föreslagit, staten härutöver skulle genom särskilt bidrag understödja ett enskilt företag, som bildats med ändamål att verkställa skogsodling å därför tjäniliga marker, synes utskottet vara en väg, som icke lämpligen bör av staten beträdas.

Utskottet.

Vid sådant förhållande och då ett bifall till motionen otvivelaktigt skulle föranleda liknande framställningar jämväl från andra delar av landet, vilka icke skulle kunna lämnas obeaktade och genom vilka, därest de bifölles, enligt utskottets mening alltför stora krav komme att ställas på det allmänna, anser sig utskottet icke böra tillstyrka ifrågasvarande motioner.

Utskottet hemställer därför,

att förevarande motioner icke må till något Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, frih. De Geer, Paulson, Fahlén, Lindblad, Pers, Ericsson, Kronlund, Linders, Barthelson, Lundström, Ekerot, Bosson, Gustafsson och Nilsson i Linnäs.